

ΕΠΕΤΕΙΑΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΑΠΔΠΧ

*«Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΣΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΤΟΜΕΑ»*

Αθήνα, 22 Μαρτίου 2018

Ο ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ INTERNET

Πέτρος Κ. Τσαντίλας

Διδάκτωρ Νομικής – Δικηγόρος

τ. Μέλος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων

Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ)

tsantilasoffice@gmail.com

Εισαγωγικά

2

- Η παρούσα εισήγηση αφορά στα ζητήματα που γεννώνται σχετικά με την πρόσβαση και τον έλεγχο από τον εργοδότη της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και εν γένει της χρήσης του **internet** στους προσωπικούς Η/Υ που ο εργοδότης διαθέτει στους εργαζόμενους για την παροχή της εργασίας τους

Ι. Διεθνές νομικό πλαίσιο

3

- Άρθρο 8 § 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ) ορίζει τα εξής: «Παν πρόσωπον δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του»
- Άρθρο 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει τα εξής: «Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του της κατοικίας και των επικοινωνιών του»
- Άρθρο 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει τα εξής: «Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν»

Ι. Εθνικό νομικό πλαίσιο

4

- Άρθρο 9^Α του Συντάγματος ορίζει τα εξής: «Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών δεδομένων, όπως νόμος ορίζει»
- Άρθρο 19 § 1 του Συντάγματος ορίζει τα εξής: «Το απόρρητο των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλον τρόπο είναι απόλυτα απαραβίαστο (...)»
- Άρθρο 2 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής: «Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως: (...) δ) “Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (‘επεξεργασία’), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (...)»

Ι. Εθνικό νομικό πλαίσιο

5

- Άρθρο 4 § 1 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)»
- Άρθρο 5 § 1 του Ν. 2472/97 ορίζει τα εξής: «Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του»

II. Σεβασμός ιδιωτικού βίου και αλληλογραφίας των εργαζομένων

6

- Η προστασία της «ιδιωτικής ζωής», που θεμελιώνεται στο **άρθρο 8 της ΕΣΔΑ**, δεν εξαιρεί την επαγγελματική ζωή των εργαζομένων και δεν περιορίζεται στη ζωή εντός του τόπου κατοικίας
- Τα μηνύματα **ηλεκτρονικού ταχυδρομείου** έχουν τον ίδιο βαθμό προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων με το παραδοσιακό έγγραφο ταχυδρομείου
- ο τόπος και η ιδιοκτησία των ηλεκτρονικών μέσων που χρησιμοποιούνται δεν αποκλείει το **απόρρητο** των επικοινωνιών και της αλληλογραφίας

III. Προϋποθέσεις νόμιμης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων

7

- Τόσο η επιτήρηση σε πραγματικό χρόνο της δραστηριότητας του εργαζόμενου στον προσωπικό του υπολογιστή, η περιήγησή του στο διαδίκτυο, οι σελίδες που επισκέπτεται κλπ, όσο και η πρόσβαση σε αποθηκευμένα δεδομένα στον υπολογιστή του, συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. δ' του ν. 2472/97.
- Η επεξεργασία αυτή δεν είναι νόμιμη, εφόσον γίνεται χωρίς τη **συγκατάθεση** του υποκειμένου και δεν υπόκειται σε καμία από τις εξαιρέσεις του άρθρου 5 παρ. 2
- Με βάση την **αρχή του σκοπού και της αναλογικότητας** (άρθρο 4 παρ. 1 α' και β') πρέπει να διασφαλίζεται η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των επικοινωνιών του εργαζομένου

III. Προϋποθέσεις νόμιμης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων

8

- Σύμφωνα με το ισχύον **ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο**, η αρχή του **σκοπού** και της **αναλογικότητας** επιβάλλουν μόνο την μεμονωμένη και κατ' εξαίρεση συλλογή και επεξεργασία τέτοιων δεδομένων και εφόσον αυτό θεμελιώνεται σε ένα προφανές υπέρτερο έννομο συμφέρον του υπευθύνου επεξεργασίας-εργοδότη (άρθρο 5 παρ. 2 ε')
- Η συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων του εργαζόμενου επιτρέπεται εφόσον είναι **απολύτως αναγκαία** για την οργάνωση και τον έλεγχο της διεκπεραίωσης της συγκεκριμένης εργασίας ή του κύκλου εργασιών και ιδίως τον έλεγχο του απορρήτου, των δαπανών κλπ στο πλαίσιο της επιχείρησης

IV. ΕΔΔΑ «Barbulescu κατά Ρουμανίας»

9

IV. ΕΔΔΑ «Barbulescu κατά Ρουμανίας»

10

- Ο εργοδότης απέλυσε τον εργαζόμενο λόγω σοβαρής παραβίασης των συμβατικών καθηκόντων του, επιδεικνύοντας σειρά μηνυμάτων που απέστειλε ο εργαζόμενος σε συγγενικά πρόσωπά του σε ώρες εργασίας
- Τα εθνικά δικαστήρια της Ρουμανίας δικαίωσαν τον εργοδότη εκτιμώντας ότι άσκησε νόμιμα και καλόπιστα το διευθυντικό δικαίωμά του, αφού η χρήση του Internet από τον εργαζόμενο έγινε για προσωπικούς σκοπούς, κατά παράβαση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας της επιχείρησης
- Ο εργαζόμενος προσέφυγε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ), το οποίο απέρριψε αρχικά την προσφυγή του κατά πλειοψηφία (ψήφοι 6 προς 1)

IV. ΕΔΔΑ (Ευρεία Σύνθεση) «*Barbulescu κατά Ρουμανίας*»

11

- Επανεξετάζοντας την υπόθεση σε επίπεδο Ευρείας Συνθέσεως, το ΕΔΔΑ ανέτρεψε την προηγούμενη απόφασή του και θεώρησε ότι τα ρουμάνικα δικαστήρια που εξέτασαν τη νομιμότητα της απόλυσης του Barbulescu από τον εργοδότη του, που παρακολουθούσε τον επαγγελματικό του Η/Υ και την ηλεκτρονική του αλληλογραφία του, δεν στάθμισαν ορθά μεταξύ του δικαιώματος σεβασμού του ιδιωτικού βίου του εργαζόμενου και του διευθυντικού δικαιώματος του εργοδότη
- Ο εργοδότης δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ελέγξει τη χρήση του internet και της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας των εργαζομένων, ακόμη κι αν υποπτεύεται κάποια αντισυμβατική ή ακόμη και παράνομη χρήση του διαδικτύου από τον εργαζόμενο;

Ευχαριστώ

12

